

Forfatter: Holberg, Ludvig

Titel: Udrag fra Første Brev til en højvelbaaren Herre. 1728

Citation: Holberg, Ludvig: "Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret", i Holberg, Ludvig: *Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret*, udg. af F. J. BILLESKOV JANSEN ; Volmer Rosenkilde , Rosenkilde og Bagger, 1969-1971, s. 132. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-holberg12-shoot-idm140252801746304/facsimile.pdf> (tilgået 29. april 2024)

Anvendt udgave: Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret

DET FØRSTE BREV

spytter blot en lille Klat
paa hans Gulv saa blankt og glat

eller spilder bare den mindste Draabe Vand paa det, bliver øjeblikkelig sigtet for Gulvforurening af Værten, og det er ikke langt fra at han bliver lyst i Band, som om det at spytte paa et Krogulv var det samme som at besmitte et helligt eller indviet Sted.

Jeg har nu min egen Mening om Hollændernes Renlighed. De er propre med Smaatingene, men urenlige med det væsentlige. De holder deres Gader rene, men ikke deres Hænder – og saa spiser de af fælles Fad, som de med Mellemrum begraver alle Fingrene i. Det kan man nok faa Kvalme af, især hvis man sidder til Bords med en beget Skipper, hvad der tit kan ske, da Folk af den Slags er højt æstimerede i Holland. Der er intet Folk jeg ynker mere end Hollænderne, for trods deres store Rigdomme lever de en Fattigmandstilværelse. De bor trangt, selv om de bor i store Paladser, for der er ingen Gaardspladser og kun ganske faa Haver. Jeg tænkte derfor ofte ved mig selv

Nej, hellere paa Landet bo
end her blandt disse Slotte,
og ha en Have og lidt Dyr,
ja, blot en enkelt Rotte!

Jeg blev engang inviteret til Middag hos en ganske velhavende Købmand, men det viste sig at hele Maaltidet bestod i én eneste Fiskeret. Han inviterede mig senere igen, men jeg sagde nej tak.

Det er den Slags Ubehageligheder man kommer ud for som Turist. Men alt dette opvejes af de mange udmærkede Institutioner og nyttige Love, som trækker selv de fjernestboende Folk fra deres Hjem og lokker dem til Holland, som regnes for et fælles Fædreland for alle Jordklodens Indbyggere. Hollænderne er ogsaa meget ærlige og ligefremme. Da mine Venner i Amsterdam opdagede hvorfor jeg vilde rejse, opfordrede de mig alle sammen til